

m.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 (dnr M2021/01390)

Linköpings universitet (LiU) har beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har LiU följande synpunkter på remissen:

De aktuella frågorna är mycket angelägna och komplexa. Den direkta påverkan på LiU:s verksamhet av förslagen bedöms vara begränsad och i linje med vad som förväntats. LiU har dock synpunkter i följande sakfrågor:

- Användande av överskott inom LULUCF-sektorn för uppfyllande av åtaganden under ansvarsfördelningsförordningen (ESR) bör begränsas till betydligt lägre volymer än 225 miljoner ton koldioxidekvivalenter, eller slopas helt.
- Negativa utsläpp skapade genom bioenergi med koldioxidavskiljning och geologisk lagring, så kallad bio-CCS, bör kunna användas för att uppfylla åtaganden inom ESR till 2030.
- ESR bör innehålla en skrivelse om att läckage av biogen koldioxid från geologisk lagringsdepå inte kräver överlåtelse av utsläppsrätter. Följändringar bör göras i direktivet om geologisk lagring av koldioxid (CCS-direktivet).

Kommissionens förslagspunkt 7 (en ny artikel 11a)

Europeiska kommissionen föreslår att taket på flexibilitet mellan förordningen om utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF-förordningen) och ESR bibehålls. LiU anser att detta tak bör sänkas eller slopas.

Det är olämpligt att tillåta kompensation av utebliven utsläppsminskning inom ESR med upptag i LULUCF. Potentialen för utsläppsminskning inom ESR är stor, inte minst inom transportsektorn. Att genom flexibilitet med LULUCF-sektorn minska på omställningstrycket inom ESR kan innebära att utsläpp av fossil koldioxid, som om de undvikits hade förblivit bunden i fossilt kol i marken, kompenseras med upptag i reversibla kolstockar, exempelvis i skog.

LiU känner till att kolstockarna inom EU:s LULUCF-sektor, med nuvarande reglering, ska bevaras över tid. Risken är dock att denna ambition inte uppfylls, exempelvis till följd av negativa effekter av klimatförändringar i skog (uttorkning, storm, skadeinsekter med mera). Ur klimatperspektiv är det bättre att undvika att fossilt kol förs i cirkulation.

LiU tillstyrker dock att överskott inom ESR ska få användas för uppfyllande av åtaganden under LULUCF-förordningen och handelsdirektivet (EU ETS).

Ansvarsfördelningsförordningen: En möjlig ny hemvist för bio-CCS

Klimatpolitiska vägvalsutredningen (M2018:07) underströk, i sitt betänkande En klimatpositiv framtid (SOU 2020:4), att en realisering av den svenska potentialen för bio-CCS är oerhört viktig för att Sverige ska kunna uppfylla sina klimatpolitiska målsättningar utan att förlita sig på storskaliga uppköp av internationella utsläppskrediter. Även Europeiska kommissionen har modellerat potentialen för bio-CCS att bidra till EU:s långsiktiga klimatmål om noll nettoutsläpp till 2050 och dragit slutsatsen att denna är stor. Bio-CCS saknar dock en tydlig hemvist i EU:s klimatpolitiska styrmedelsmix. Den pågående processen att ändra i ESR öppnar för att skapa en sådan hemvist.

LiU anser att negativa utsläpp som bokförs till följd av bio-CCS bör kunna användas för att uppfylla åtaganden i den icke handlande sektorn till 2030. Det bör dock samtidigt noteras att bio-CCS på sikt skulle kunna föras över från den icke handlande sektorn till att omfattas av EU ETS. Det förutsätter dock att införlivandet av bio-CCS i EU ETS ger tillräckliga incitament till investeringar och drift. På sikt kan detta vara ett rimligt antagande men i dagsläget är det bättre att placera bio-CCS i ESR. Det skulle möjliggöra för de av EU:s medlemsstater som genom nationella styrmedel ämnar skapa incitament för bio-CCS att kunna tillgodoräkna sig effekterna av sådana styrmedel inom EU. Sveriges framväxande system med omvända auktioner för bio-CCS är ett tydligt exempel på att nationella styrmedel kan ha effekt på bio-CCS inom tidsramen för nuvarande förslag till ESR, det vill säga fram till och med 2030.

Att skapa en hemvist för bio-CCS i ESR bör kompletteras med en skrivelse om att läckage av biogen koldioxid från geologisk lagringsdepå inte kräver överlåtelse av utsläppsrätter.

Följändringar bör sedan göras i direktivet om geologisk lagring av koldioxid (CCS-direktivet). I dagsläget skiljer inte CCS-direktivet mellan koldioxid av biogen och fossil härkomst. Det innebär en utökad risk för investeringar i bio-CCS eftersom fysiskt läckage av biogen koldioxid från lagringsdepå till omgivningen kräver överlåtande av utsläppsrätter. Om den biogena koldioxiden i stället släppts ut direkt till atmosfären krävs inte att utsläppsrätter överläts. Det skapar en onödig barriär för investeringar i bio-CCS. Europeiska kommissionen bör, genom ändring i ESR, ges mandat att utveckla ett förslag på hur CCS-direktivet kan ändras för att undanröja detta hinder för bio-CCS.

Handläggningen av beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av miljöstrateg Anna Gustafsson. Delyttrande har inhämtats från Institutionen för TEMA vilket har beretts av universitetslektor Mathias Fridahl.

Anna Gustafsson

Sändlista:
Miljödepartementet
Dokument- och arkivenheten (original)

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign